

Kvaløya

Clemens J. Setz

I *Der Trost runder Dinge*, Suhrkamp Verlag, Berlin 2019.

Oversatt av Ute Neumann

Som kjent er det ikke så lett å reise på tur med et or. Allerede på flyplassen i Frankfurt og senere på den i Oslo begynte oret å legge merke til alt mulig, og det kostet meg mye strev å få det til å holde seg sammen med meg. Det sto lenge foran den store tavla med flyvningene og så opp, med hodet på skakke. Det skvatt av høyttalemeldingene og de medfølgende jinglene. Det hang en sløyfe på kofferten min, og en liten stund klarte jeg å holde oret opptatt med den. Jeg forklarte at formålet med sløyfen var å merke kofferten, for lettere å kunne identifisere den når den kjørte i ring på bagasjebåndet. Det er ikke godt å si om det forsto forklaringen.

På flyet prøvde jeg å lese. Oret sov, og jeg la fra meg boka på or-panna for å få bedre plass. Flyvertinna spurte nok en gang om jeg ville ha hodetelefoner. Jeg la merke til en mynt som så ut til å være klistret til utsiden av flyvinduet, men da jeg kjente forsiktig etter, viste det seg at den likevel satt på innsiden. Det var et middagsfly, og det begynte litt etter litt å skumre, jo lenger nord vi kom. Når man tittet ut av vinduet, så man skrått bak seg et forheng av mørke som var i ferd med å gli igjen, og under, i horisonten, glødet de siste restene av dagslys. En flaske vann uten kullsyre kostet 25 kroner på flyet, men kaffe og te var gratis, fikk jeg høre. Jeg løftet hånda, og gesten ble forstått. Oret knurret lavt i søvne. Etter en halvtimes tid begynte det å dukke opp underlige nattlandskaper nede på bakken, små øyliknende strukturer innrammet av en glitrende kant, som gullstøv. Var det små tettsteder? Eller veier som gikk i ring? Jeg så på klokka og regnet på hvor mye flytid som var igjen. Hånda mi hvilte på oret.

På flyplassen i Tromsø brukte vi lang tid på å få tak i drosje. Jeg var kald og prøvde å finne hanskene mine i kofferten. Oret sto ved siden av, stiv som en stokk og årvåken. En gråhåret mann med store nesebor sto lent mot en søyle og tok av papiret på en matpakke. Jeg fikk lyst til å forklare oret hva han skulle med de brødiskivene, først med hviskestemme, så i normal lydstyrke, siden det neppe var

noen som forsto tysk der. Mannen satte tennene i skivene, og oret stakk hånda i jakkelomma mi av bare skrekk.

Veien fra flyplassen og inn til byen gikk gjennom et omfattende tunnelsystem. Asfalten i tunnelen så ut til å være dekket av is. Fra radioen strømmet en folkrocklåt jeg aldri hadde hørt før. *Sikkert fra sekstitallet*, tenkte jeg. Oret lyttet og skulle til å spørre om noe, men avbrøt straks da vi stoppet foran en bom. Sjøføren lente seg langt ut av vinduet for å sette inn billetten. Bommen gikk opp. Oret hermet bevegelsen med fingrene.

På hotellet ble jeg bedt om å fylle ut en rekke skjemaer. Mens jeg skrev i rubrikkene med en kulepenn festet til disken med lenke, hang oret ved flygelet i lobbyen. Lokket var igjen, og oppå sto det en keramikkvase med hankene bestemt satt i midjen. Damen i resepsjonen måtte tilkalle en kollega fordi ores tilstedeværelse skapte uoverstigelige problemer for henne. Hun hadde svensk aksent, om jeg ikke tar feil. Kollegaen hørte på henne og gikk så for å hente skjemaene; slik han vurderte saken, var den slett ikke umulig å løse.

Rommet vårt var lyst og varmt. Det hørtes en lav during. Jeg la kofferten på senga. Oret viklet seg inn i gardinet. Så forsto det og begynte å trekke det frem og tilbake. I en fruktskål ved siden av tv-en lå det en klase med plettfritt lysende bananer.

Den første spaserturen langs havna viste seg å være vanskelig fordi det hadde begynt å snø og jeg måtte tulle oret inn i et skjerf. Det strittet imot og ba for seg. Man kunne se det gule i øynene på det. Jeg pekte utover vannet i sørlig retning og viste oret Ishavskatedralen, som var lett å kjenne igjen enda så mørkt det var. Den ruvet mellom husene som et fylt seil. Det virket faktisk som om oret studerte den oppmerksomt, men etter en stund snudde det seg plutselig bort og beskjeftiget seg i stedet med snøen på bakken.

En dame med hund stoppet opp ved siden av oss. Dyret holdt munnen lukket og peste ikke slik hunder pleier å gjøre. Dessuten hadde hunden på seg en jakke. Damen lyttet til en stemme som kom fra mobilen hennes.

Med tid og stunder, etter å ha blitt sinket av en rekke bagateller, kom vi til et merkelig kvartal som ikke hadde klart å skape et skikkelig gatenett. Husene sto der som om de først måtte rådslå om

hvordan de ønsket å bli knyttet sammen en gang i fremtiden. Noen hadde allerede gitt opp og snudd seg vekk fra de andre, de så ut på vannet. Et skilt viste oss veien til Polarmuseet.

Oret så etter en måke som svingte seg opp i lufta fra en benk som sto midt i en bitte liten trafikkøy, og slo seg ned på et trafikklys. Måken åpnet nebbet, men det hørtes ikke en lyd. Jeg ga meg til å forklare, men oret virket lei seg, derfor lot jeg det være i fred og la bare armen rundt formen på det.

Polarmuseet var stengt. På brygga var det satt opp gamle harpuner, og oret holdt på med dem. Jeg festet meg ved et juletre; noen hadde plassert et skipsanker ved siden av treet. Det var noe forunderlig betagende ved kombinasjonen, og jeg tok bilde av den. Eller kanskje ankeret hadde ligget der først, tenkte jeg. Imens begynte oret å bli ubevegelig og apatisk, og jeg dro det bort fra harpunene. Havna lå helt stille. Bare båtene kremtet langs bryggekannten.

I området var det mange spisesteder som beskrev fiskeutvalget sitt på store tavler. Jeg forklarte ingenting, og oret spurte ikke heller. Til slutt fant vi oss en plass på en liten restaurant der en gammeldags grammofon hang i et tau fra taket. Det var ingen der bortsett fra oss, bare en gammel mann som åpenbart var forberedt på varmere tider, i en tynn frakk som var mørkebrun etter et langt liv på jorden. I løpet av den tiden vi satt i nærheten av ham, snudde han seg aldri og så ikke opp en eneste gang, han bare stelte med skolissene sine med en omhu som fikk de slitne skuldrene mine til å føles litt lettere etter all gåingen. Han dro i dem, knyttet dobbeltsløyfene på ny, åpnet dem igjen, flyttet vekten til det andre beinet og begynte forfra igjen; det var som hodebunnmassasje å se på ham. For hver gang han forandret sittestilling laget han en liten bekreftelseslyd, akkurat som en lysbildefremviser. Oret dyttet bestikket rundt omkring på bordet.

Kelneren kom, og jeg bestilte noe å drikke. Jeg spurte på engelsk hvor langt det var å gå til den nærmeste øya. Han forsto ikke. Jeg prøvde på tysk. Svaret kom på et slags krystallisk nederlandsk, og siden det var sent og jeg var veldig sliten, forsto jeg hvert eneste ord som i drømme. Jeg sa takk.

Da vi hadde spist og fortsatte turen vår, ble vi opptatt av en vott som lå på en fortauskant dekket av tjukk håkke. Oret var opprørt, og jeg tilbød det ulike muligheter, men det var ikke interessert i noen av dem. Det gikk en sprekk tvers over veggen ved siden av oss. Selve bygningen huset en helsekostbutikk. Skjeggete menn strålte fornøyd på en reklameplakat.

Rett over gata for hotellet vårt var det et opplyst treningssenter. Jeg kjente på en diffus lykkefølelse ved synet av menneskene som løp på stedet, unåelige og innelukket i de lyse utstillingsvinduene, omgitt av polarnatten. Som hamstre i en romkapsel. I andreetasjen var det tilbud om «trening med sol», sto det på norsk, trening under en diger UV-lampe som sto for sola. Jeg foreslo for oret at vi skulle ta en titt på lampa fra nært hold, men i inngangspartiet til treningsstudioet sto det en diger brusautomat og durte, så vi gikk, ut på den kalde gata.

Jeg hadde ennå ikke mistet tidsfølelsen. Jeg visste at klokken nærmet seg åtte om kvelden. Himmelen var beksvart, men ikke overskyet. Jeg begynte å fortelle om nordlyset, som man ganske sikkert kunne se rett som det var her oppe, men oret avbrøt meg, det måtte tisse. Dermed gikk vi ned til havna igjen og fant oss et sted bak et hus der ingen kunne se oss, med mindre noen så ut med kikkert på den andre siden av vannet, kanskje. Mens oret strevde og skjelvende rugget frem og tilbake til det hadde fått tømt seg, sto jeg der og ble aldri ferdig med å rette på hetta, som om jeg hadde havnet i en slags loop.

Vi bestemte oss for å legge oss tidlig. Det var blitt litt kjøligere på rommet siden vi kom. En liten stund lekte jeg med tanken om at den stressede resepsjonsdamen kunne ha vridd på en eller annen bryter og slått av varmen på rommet vårt. Jeg kom til å huske det forunderlig barnaktige renessanseansiktet hennes.

Da jeg kom ut av dusjen, så jeg at det var tørkestriper i doggen på speilet. Det lignet på sporene en svamp etterlater seg på skoletavla, et tredimensjonalt avtrykk som det er noe ytterst tilfredsstillende ved. Jeg tørket meg mens oret satt og ventet utenfor døren, noe jeg merket på en varm flekk på badegulvet. Det likte ikke å være alene.

Den natten sov jeg dårlig og våknet mange ganger. Oret lå i godstolen ved vinduet, et pledd dekket til hodet.

Neste morgen oppsto det en ubehagelig episode. Da vi kom inn i frokostsalen, ba en hotellansatt om å få se nøkkelkortet mitt. Fra langt hold minnet damen bak ståpulten om en musiker som kunne begynne å synge når som helst. Hun tastet inn noe på en berøringsskjerm og dro kortet gjennom en kortleser. Men så, da vi tok plass ved et av bordene, gikk det lang tid før det kom en kelner bort til oss, enda jeg gjorde tegn til dem flere ganger. Oret hermet etter gesten.

Til slutt reiste jeg meg og hentet to glass mineralvann til oss, pluss litt snacks og en banan. Oret fikk skrelle den. Men så sluttet det plutselig da det var halvveis og la fra seg bananen.

Grunnen var en mann som sto ved siden av meg.

«Yes?»

Mannen spurte om jeg foretrakk kaffe eller te.

«Coffee please», sa jeg. «For both of us.»

Han kunne vært broren til den stressede svenske resepsjonisten. Det samme ansiktet.

«Of course, Madam», sa han. «But I have to check in the kitchen to see if we're prepared to ... Just one moment please.» Han gikk sin vei.

Oret rakte meg den halvskrelte bananen som oppmuntring. Jeg tok den og takket.

Det kom flere folk bort til oss, én unnskyldte seg hos meg og sa at alt var tatt hånd om, en misforståelse, men så blandet kelneren fra i stad seg inn og sa noe på norsk uten å se rett på sjefen sin, eller hvem han nå var. Han fiklet med armbåndsuret sitt.

«Nei, nei, nei», svarte sjefen på norsk. Han sto med en liten saltbøsse i hånda, la jeg merke til.

Så kom damen bak ståpulten og sluttet seg til gruppen og skulle si sitt, hun også. Sjefen hørte på hele regla og stilnet mer og mer. Han tok opp iPhonen sin fra lomma og ga seg til å taste. Man grublet åpenbart frem og tilbake, og til slutt reiste jeg meg bare og gikk, oret fulgte etter. Enda godt det ikke skjønte at det selv var opphavet til all forvirringen, tenkte jeg med meg selv.

Kort tid senere kom det noen til rommet vårt med en meny, inkludert et unnskyldningskort og et gavekort på to hundre kroner.

Jeg hørte støvsugeren på rommet ved siden av. Jeg satt på senga og stirret på en buet lampe. Oret så det og beveget lampa fra senga ved å vri lett på halsen. Først lo jeg, men så, da lampa krummet seg mer og mer, måtte jeg få det til å slutte. Like etter banket det på døra. Jeg åpnet, og en hotellansatt kom med en flaske vann.

«Complimentary», sa han.

Jeg hadde lest en del om Kvaløya, «Hval-øya», før jeg reiste. Den lå nordvest for byen og var ikke på langt nær like tett bebodd som Tromsø, det sto for meg som en meget innbydende egenskap. Jeg hadde inntrykk av at oret var enig. Vi brukte de tidlige ettermiddagstimene til å se mer av byen og skaffe en del ting vi trengte til reisen. Jeg måtte ha nye votter, altså noen som var tykkere og varmere enn de jeg hadde med. Dessuten ville jeg kjøpe et nytt skjerf til oret. Det gamle hadde det allerede assimilert på en rekke steder.

I utstillingsvinduet til en vintersportforretning fikk jeg øye på en papirdrage og stoppet opp som snarest. En knute i brystet løsnet, og det føltes som om jeg pustet litt lettere da jeg sto foran den smilende skapningen. Utstillingsdukkene var kledd i tykke hettejakker, alt satt trygt og solid på de uekte kroppene. Bare en lue hadde trædd seg oppover dukkehodet den var blitt betrodd, antagelig på grunn av spennkraften i en særdeles stram strikk rundt pannen, og nå satt den på issen som en litt slapp tøyrone, søtt, var det.

Før jeg rakk å holde det igjen, forsvant oret inn i butikken.

Jeg fikk blåst varmluft ned i kragen fra over den automatiske inngangsdøra. Oret satte kurs mot et bestemt punkt. Noen folk med handlevesker ble nødt til å flytte seg for meg, jeg unnskyldte meg på engelsk. Til slutt klarte jeg å fange det i skiavdelingen. Det rugget på seg og virket riktig så blid. Et asiatisk par stirret på oss.

Senere på dagen besøkte vi et bitte lite museum som het *Nordnorsk kunstmuseum*. Det var gratis inngang. I overetasjen hang det bilder fra attenhundretallet. På det ene var det en isbjørn som går til angrep på noen mennesker på en flåte. Isbjørnen ter seg som en vill drage, det er nesten så man venter å se flammer sprute fra neseborene. Rett ved siden av var det et bilde av en ung kvinne som har gredd håret stramt bakover og ser ned. Oret lente seg til dørkarmen. I et hjørne sto det en luftfukter som hveste med noen minutters mellomrom, oret hveste tilbake. En meget alvorlig herre som tussemørket i utstillingssalene tilførte noe bølgete og havfuglaktig, spankulerte frem og tilbake på gulvet i en viss avstand til et stort gruppebilde. Personene på bildet var pilegrimer. Noen leste høyt fra Bibelen, og folket knelte i en grop i den meterdype snøen og lyttet. Oret skuttet på seg da vi kom ut fra museet. Jeg tullet det nye skjerfet rundt skuldrene og halsen på det.

Bussen til Kvaløya kom presist. Sjåføren smilte da han så oret, han vinket til og med. Det var like før jeg tok hånda hans av takknemlighet og trykket den til brystet. Sjåføren snudde bussen forsiktig, men med en viss eleganse, og så bar det over en lang bro, rett inn i en tunnel og deretter forbi tettsteder

og mørke skoger. Jeg oppdaget at jeg hadde funnet meg et sete rett over det ene hjulet, av alle steder. Gulvet krummet seg under meg, støvlene glapp og skled stadig ned den slake skråningen. Jeg gjorde oret oppmerksom på dette, og det så rart på meg. Så viste det frem håndflatene sine. Jeg kjente på dem og oppdaget at de var iskalde.

For at oret ikke skulle være redd fant jeg noen sølvskinnende foliebiter i jakkelomma som det hadde vært tyggegummi i. Dermed var oret distraheret, og jeg fikk tid til å høre litt musikk på iPoden. Ute kunne man utvilsomt se stjernene. Stikk i strid med hva jeg hadde ventet, føltes ikke musikken jeg hadde tatt med hjemmefra det minste fremmed.

Etter en times tid sovnet vi. Jeg våknet bare så vidt da bussen stoppet på en holdeplass og passasjerene rett ved siden av oss reiste seg fra plassene sine. Kadensene i det norske språket hadde allerede sivet inn i hjernestemmen min, og i halvsøvn kunne jeg høre meg selv danne setninger med tilsvarende tonefall. I drømme så jeg fjell der fribrev svirret som duesvermer. Menn med lommelykter gikk på en skrå slette, regn falt foran et lite urnevindu, og i en grøft under et hus lå det en diger metallkule som jeg visste var søndagen.

Da jeg våknet, sto vi i kø sammen med andre biler i atter en tunnel. Oret var også våkent og lot til å føle seg uvel. Ute var det en mann som gikk langs kjøretøyene med en rar spraymaskin og fordelte innholdet på bildekkene i form av raskt fordampende skyer. *Så veldig høflig av ham*, tenkte jeg, men samtidig steg det frem et ubehagelig minne om tv-bilder av kjøretøy som rengjøres etter en atomulykke. Men mannen i tunnelen hadde ikke på seg vernedress, bare et par enorme, karikaturlignende hodetelefoner.

Oret gråt ved siden av meg.

Lite er kjent om tilstanden til slike vesener. Alt jeg hadde kunnet tilegne meg gjennom bøker, var lagret inni meg og kunne lett hentes frem, men selv etter lange og samvittighetsfulle studier må jeg innrømme at vi ikke vet noe som helst om de indre parameterne til disse små vennene våre, noe som muligens kan forklare hvorfor jeg ble sittende ubeslutsom i flere minutter uten å foreta meg noe for å trøste oret. Dessuten spilte de en låt på radioen som jeg kjente, noe urgammelt med Fleetwood Mac. En dame som satt to rader foran oss, snudde seg og tok av seg brillene. Det kan godt hende at hun slett ikke hørte hulkingen til oret, men hun så på oss, det er helt sikkert. Jeg forestilte meg hvordan alle mulige tanker virvlet vilt omkring i hodet hennes. Til slutt reiste hun seg og kom bort.

Hva er i veien, spurte hun på engelsk. Først da la jeg en hånd på hodet til oret og klappet det litt. Jeg vet ikke, svarte jeg, kanskje det er slitent. Vi har vært på reisefot lenge. Damen ville ikke slå seg til ro med svaret, hun spurte om vi var på ferie. På ferie, ja, sa jeg; det var det enkleste svaret. Hun tilbød oret en drue, som hun måtte ha hatt i hånda hele tiden. Gesten forvirret meg. Oret ville ikke ta imot drua. Jeg skjønte det godt, men damen virket skuffet. Hun gikk tilbake til plassen sin.

Da vi kom ut av tunnelen, forventet jeg at det skulle være dagslys og tok meg i å blunke forsiktig. Oret hadde roet seg og viste meg usynlige ting på håndflata si. Så krøket det seg fremover i en sving og freste, men det skjedde ikke noe mer. Jeg fulgte en plutselig innskytelse og flekket tenner, og oret tok entusiastisk etter grimasen; velsignede øyeblikk der man får hjelp av sin egen intuisjon.

Da vi skulle gå av, la jeg merke til et barn som åpenbart var redd for oret. Det holdt seg fast i foreldrene. Et lite øyeblikk fantaserte jeg om å gå bort og tvinge ungen til å ta på ryggen til oret. Livet varer jo ikke evig. En dag er det slutt, og man gjør opp status over de eventyr man har opplevd. Tenk for en historie denne ungen kunne hatt å fortelle, selv i mange år etterpå. En gang kom det en gæren dame bort til dem på et gatehjørne på Kvaløya, like ved busstoppet, som prøvde å gjøre noe helt uhyrlig mot ungen. Oret var igjen opptatt av snøen.

Som så mange ganger før måtte jeg avfinne meg med at det var plent umulig å få oret til å se opp mot himmelen. Jeg snakket likevel litt om stjernene og det faktum at det var nesten fullmåne. Oret holdt seg tett inntil meg.

Vi fant et gjestgiveri og gikk inn.

En intens lukt av treverk, på veggen hang det bilder i storformat, av nedsnødde fjell og reinsdyr. I et hjørne sto det en utstoppet jerv.

Jeg vurderte om vi skulle bli der en stund, kanskje hadde de et ledig rom, men så satte vi oss ved et av bordene og bestilte noe drikke. Jeg sa til meg selv at vi hadde god tid, at jeg ikke var nødt til å ta alle avgjørelser med en gang. For hver slurk jeg tok av den glovarme teen ble trelukten mer intens.

Jeg kom til å tenke på noe som skjedde hjemme en gang. Jeg var ganske liten. En dag forsvant en av naboene våre. Senere ble han funnet død på et pensjonatrom. Han var naken, og han hadde en sminkepong over hodet, glidelåsen var lukket tett rundt halsen. Han døde av hjertesvikt.

Oret så på meg. Jeg smilte og gjentok flekke-tenner-leken, men litt roligere og mer forsiktig enn forrige gang. Oret tok etter grimasen denne gangen også. Jeg så noen bitte små svarte flekker mellom tennene på det, det var som om de myldret som maur. Men det var sent, og jeg hadde ikke sett sola på to døgn. Når jeg blunket raskt i mørket, så jeg en rødlig flekk for øynene.

En mann snakket til meg på norsk. Jeg lot ham snakke ferdig, så ristet jeg på hodet og sa:

«Sorry, I'm not from here.»

Han snakket nesten aksentfritt engelsk, noe som ofte er tilfellet med nordmenn og svensker. Han spurte om han kunne slå seg ned. Jeg nikket. Han pekte på bildene av de snødekte fjellene. Det fantes faktisk reinsdyr overalt heromkring, forklarte han, det var representanter for samefolket som drev med dem. Ikke akkurat her i bokstavelig forstand, men noen kilometer lenger innover, mot vest. Så fortalte han hvordan det rettslig sett var stelt med statusen til denne minoriteten. Jeg skjønnte ikke alt. Mens han snakket om samefolkets rettigheter, kikket han påfallende ofte på oret, som så tilbake på ham. En gang viste det frem tommelen, noe som fikk oss begge til å le. Oret lo med.

«So you have one of them», konstaterte han.

Men i stemmen hans lå det anerkjennelse. Han var en særdeles pen mann, med disse typisk skandinaviske, deprimerende nusselige ansiktstrekkene som kan få et hvilket som helst skeptisk blikk til å virke tegneserieaktig. Oret var interessert i ham.

Mannen lente seg over bordet og spurte hva det het. Oret svarte.

Han nikket fornøyd og viste frem klokka si. Den hadde flere visere, de tre tradisjonelle og to andre som viste proksimal tid. Han pekte på oret og på de to vanskelig forståelige viserne.

«Just like home, hm?» sa han til oret.

Sett fra mitt og hans ståsted flyttet viserne seg naturligvis aldri av flekken, men oret lot til å forstå og sa noe.

Først nå ga vi hverandre hånda.

«Is it easy getting around?» spurte han, og jeg skjønnte ikke meningen med spørsmålet. Derfor nikket jeg og sa at alt bare var et spørsmål om rutine. Jeg kom inn på episoden på hotellet, men han virket ikke særlig overrasket. Hvor kom vi fra, spurte han. Østerrike. Fra hvor i Østerrike? Den sørlige delen.

«Ah, I was there once. In the winter. Yes, last winter.»

«Did you like it?» spurte jeg.

«Oh, yes, sure.»

«What's your name?» spurte jeg.

«Nils», sa han.

Det hørtes mest ut som Niljas. Jeg sa navnet mitt. Han gjentok det mens han nikket, så spurte han om oret hadde funnet seg godt til rette med tiden? Jo, sa jeg, oret var mye mer oppmerksomt nå enn i begynnelsen. De første dagene etter ankomsten hadde vært helt forferdelige, det var å leke gjemsel hele tiden.

«Well, yes, nobody knows, I guess», sa Nils.

«No, nobody.»

«I think it must be extremely odd.»

Som om det bare hadde ventet på dette stikkordet, tok oret den glovarme teen og slo den ut over brystet sitt. Det ulte høyt, og en rekke gjester snudde seg. Nils kom det straks til unnsetning, og jeg prøvde å suge opp væsken med et lommetørkle, men det virket ikke som om det hjalp. Oret satt der og snøftet og skalv, og jeg hadde til slutt ikke annet valg enn å gå.

Ute virket det som om temperaturen hadde falt med minst ti grader. Etter en stund kom Nils og tok oss igjen og sa han hadde betalt for oss. Jeg hadde glemt det i alt oppstusset. Jeg takket ham gjentatte ganger. Han viftet det bort, det gikk bra. Kanskje jeg hadde lyst til å gå et annet sted med ham? Oret strøk seg over det skåldede brystet. I samme øyeblikk var det en mann like ved oss som slo sammen paraplyen, enda det verken regnet eller hadde sluttet å regne. Oret fulgte med på paraplyens bevegelseskurve.

Nei, sa jeg til Nils, det var sent, ellers var vi i hvert fall slitne, vi ville heller komme oss hjem.

Han hadde bil, sa han, han kunne gi oss skyss.

Jeg takket nei.

«Alright,» sa han. «You two take care.»

Jeg så etter ham. Da oret dro meg i hånda, rev jeg den til meg. Det snudde seg og fant straks noe annet å beskjeftige seg med. Jeg så på det, den plumpe, runde formen, armene, kroppen ...

Det er helt alene, tenkte jeg. Det har bare meg. En beslutning jeg hadde tatt mange måneder tidligere, en søknad, en ventetid på tre uker, deretter revisjonsprosessen. Nye søknader. Og til slutt: ankomsten. Men hva betydde alt dette nå? Det betyr at det ikke skal gå i døden uten bistand. Jeg kommer alltid til å være i nærheten. Men hva gjør det her? Hva ser det? Hva tenker det om meg? Det sitter i snøen utenfor en bygning nord for polarsirkelen og presser neve etter neve med den deilig kjølige substansen mot brystet for å lindre smerten.

«I morgen drar vi hjem», sa jeg til det.

Det reagerte ikke.

Jeg plystret.

Det dukket, som om jeg skulle ha slått etter det.

Da jeg like etter tok det med et hardt grep og bar det av sted, lo det og holdt frem magen. Jeg slo en gang med neven, så unnskyldte jeg meg og slapp det. Det falt i snøen, karet seg opp og haltet snøftende et par steg unna. Jeg så et lavtflyvende fly på himmelen; et liten stund fikk lysene på vingen det faktisk til å se ut som et krusifiks på vei over fjellet. Latterlig. Jeg skulle gitt mye for å ha en PEZ-figur i neven akkurat da.

På bussholdeplassen saumfor jeg himmelen etter antydning til nordlys. Men jeg ante ikke når det var å se, sikkert ikke før senere, midt på natten, når alle sammen sover. Oret flyttet seg tett inntil beinet mitt og klamret seg til kneet. Jeg prøvde å komme meg løs og sparket etter det, men det fortsatte å klamre. Jeg ga det et forsiktig puff. Det hjalp ikke.

Etter en stund avgjorde det selv at det fikk holde og slapp meg. Det trippet av sted med raske skritt. Det stoppet opp i skinnet fra en gatelykt og snudde rundt sin egen akse. Så la det plutselig hodet bakover. Det så ut som om det så opp mot himmelen. Forbløffet gikk jeg bort. Men det holdt øynene lukket.

«I morgen er det overstått», sa jeg.

Tre dager. Ikke rekord, men slett ikke verst heller. Snart kommer vi til å klare en hel uke. Verden er stor. Selv Europa er stort. Og jeg har bare sett en bitte liten brøkdel av det. Så mange steder som er ukjent for meg.

Etter en halvtime kom bussen som kjørte tilbake til hovedøya. Den var nesten tom og lukket kantine. Kanskje har det sittet arbeidere i den, tenkte jeg. Jeg så for meg en fabrikk som produserte noe nærliggende, skistøvler eller sykler, for eksempel, og der jobber man lenge og hardt hver dag, sammen med andre. En klokke på veggen som bestemte når man skulle være hvor. Jeg kom til å tenke på de to proksimal-viserne på klokka til mannen. Hvor mange damer hadde han klart å imponere med den lille gimmicken? Brife med kunnskapene sine. Enda vi ikke vet noen ting om det. Vi vet ingenting og henter dere hit til oss likevel, tenkte jeg og så på oret. Det nikket, klappet kort for meg, så lente det seg mot bussvinduet igjen og så ut på trafikkskiltene som føk forbi og på lysene i byen som tetnet stadig mer rundt oss.